3 1761 05262957 3

Semenko, Mykhailo
Vasyl'ovych
P'iero Mertvopetliue

PG
3948
S415P4
1919a

enko, Mykhaĭlo Vasyl'ovych
ero Mertvopetlive

Мрійні сни

Збірник

Історія 1914-19

Ига Чрезя. Ви-

тина групи „Фалянґа"

Київ 1919 рокъ.

PG
3948
S415P4
1919a

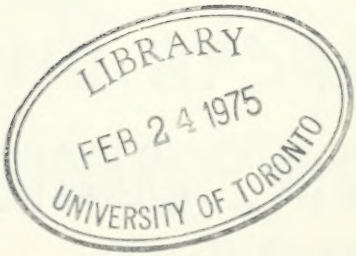

ВИДРУКОВАНО В ДРУКАРНІ „ДРУКАРЬ ПОЛЬСЬКИЙ" В КІЛЬКОСТИ ТИСЯЧА П'ЯТЬДЕСЯТ ПРИМІРНИКІВ. ОБКЛАДИНКА, ТИТУЛЬНА СТОРІНКА І РИСУНОК „ПЬЄРО МЕРТВОПЕТЛЮЄ" РОБОТИ АНАТОЛЯ ПЕТРИЦЬКОГО. ВИДАННЄ МИСТЕЦЬКОЇ ГРУПИ „ФЛЯМІНГО" У КИЇВІ РОКУ ТИСЯЧА ДЕВ'ЯТЬСОТ ДЕВ'ЯТНАДЦЯТОГО, ОСІНЬ.

МЕРТВОПЕТЛЮЮ.

(1914 — 1918)

HOM
No
M. SKATULSKY

I.

Поему безразкову —
Приготуйтесь слухати — ви!
Я увільнивсь — закований,
Я без голови!
Я готовий приймати отруєні стріли,
Безліч бризок закінлої призирливости в мені.
Всі нитки перегоріли.
Я — в огні.

Ударю, ударю сміливістю безразковою,
Не підходь, кому незнаний бетон!
Бо я — неспорідненний. Бо я — незакований.
Бо в мені — сміх на слон!
Я готовий приймати отруєні стріли.
Я готовий до зустрічи символістів і крамарів.
Всі нитки між нами перегоріли.
Але я не згорів.

Я прийшов, викликаний мрією не випадковою,
Я не чую ран.
Приготуйтесь вислухать поему безразкову!
Над містом туман.
Викиньте з голови всі страхи несподівані.
Я не страшний і мені чужий Дніпро.
І тільки творю арійки вже не співані.
Я — Пьєро.

„Пьєро може". Поеза безразковости.
1918. Київ.

II.

Я далеко більше вам зрозумілий,
Як гитурний романс.
Я — зовсім не зарозумілий,
Я не Гюїсманс.

Я вдаю, ніби ви — без секретів.
Ах, це така примітивна річ!
Моя душа бозіє по Апрісті,
І я ліжу на ліч.

В-осени я потягую песом —
У мене собачий нюх.
Я хотів би бути справжнім петритосом,
Щоб перетристи лапнюх.

Я — сміливий, беззубий і загальнодоступний.
Але в мені залишилась прикра Нікла.
Ви знаєте — я хвацаю легкодоступно
І ти до моїх поцілунків звикла.

„Собачий нюх". Поема потягування нюх[illegible]
1918. Київ.

III.

Ви розумієте? — Я не можу спать.
Ви знаєте? — Я ночі не сплю.
Мій мозок — символістичний автомат.
Я пишу грамоту королю.

Місто стихне погасаючим сном, —
Я звертаюсь — до незлих — вас,
Останній трамвай пробренчить за вікном,
Годі надмоле передзначений час.

І заколишеться тінь силуетом міцним,
І забуяють повстання в гарячій голові,
Я дою простір блискам і плямам золотим,
І проживаю в ментах вічности дві.

Ви розумієте? — Я не хочу буть там.
Ви знаєте? — Я відмовив королю.
Ви подумайте! — я сам, я сам!
Ви відчуйте! — я ночі не сплю!..

„Передзначений час". Пьєріза.
1918. Київ.

IV.

Я — жертва погасаючого світу.
Я — поранений звір.
Можливо, що прибув на ‘еоліті
І кинув довкола зневажливий зір.

Дух мій в захопленні можливостей футурних
І в крові — безліч архаїчних атавіз.
Я — в пестіні хмарок пурпурних,
Я — скрізь.

Я ховаю в собі всі горіння й інстінкти,
Я — синтеза поетів і мрій.
Я пережив усі конфлікти
І дивний на мені стрій.

І коли встануть всі звірі й люди,
І коли кинуться всі предки й вороги —
Я розстебну свої закрівавлені груди
І покажу, скільки в мене снаги.

І побачать міць, синтетичну й могутню,
І понрохають крови на плями й сліди —
Я віддам всю свою силу за хвилю незабутню —
Я — вічний, сміливий і молодий.

І так скінчиться боротьба стоєла,
І ледве потушать мої хвилі віки.
І я приходу до ніг женщини і скажу їй: — Мила.
Дай мені відкусить шматочок твоєї заголеної руки!

„Жертва“. Ego-ego футуріза.
1918. Київ.

V.

Зве мене до сталевих окреслин і бетонних мостів,
До лапкожних перил і камінних баржал.
Прийме мене в свою нашу беззлобний, байдужний гнів,
І стане доль безсню круг — спаяни — розмикать.

І вчора дигарі розмалювали небо пекельним жахом,
Гримаєм лесо вперезовуть... дрожать.
Чарнечі вітці, розсиняючи сонцем сталь на містом,
Бажають сфер, позбавлений метальника, розломать.

Звуть мене залізні гамори і безугавні гомони
Великих натовпів, що рухають під бетоновим захистом.
Звуть мене поеми, де не хвилюють душу спомини,
Де всі інтереси й заміри перетинулися навхрест.

„**Навхрест**". Поеза бетону.
1918. Київ.

VI.

Молодий я, і багато взяв,
Світ і життя збагнув за-рано.
Душа моя ще просить ласки,
Я ще дитина — і коли дорослим стан?
Я прагну друга, як колись,
Коли був наївним ідеалістом,
І хочу, щоб мене хтось зрозумів.
Я ще хлопчик, і моя мрія — панна.
Я непрактичний,
І мене лякає женщина.
Я — нестальний,
І життя моє — білий круг.
Чекайте — завтра я арлекіном встану.
І задзвенять маленькі дзвоники на шиї.
Життя мене обігнало,
А я зостаюсь романтиком,
І кожда моя дрібниця — траґедія,
І кожда мрія моя — огонь ворожий,
І кожда цвіреть — помилка,
І стремліннє — рабство.
Так попадаю в неволю я —
Утворюючи для себе волю,
І вільний раб — імя моє.

І не дивуйтесь моїй сміливости.
Бо її змінює замішанне.
Геніальність змінюється бездарністю,
І сльози друга — то моя доброзичність.
Я не знаю своїх доріг,
Я творю,
В мені твориться світ,
І його не було б без мене.
І коли пройде ніч —
Я знову ваш.
Я, звичайний,
Підпалений жертвенним огнем,
Віддавший волю свою на творінне.
І скільки ночей тих буде — я не знаю,
І скільки днів.
Сам я не належу нікому,
І ніщо не належить мені.
Я ще маленький хлопчик,
І не дивуйтеся силі моїй.
Три сивих волосинки я теж маю в голові.

„Поезд мої душі".
1918. Київ.

VII.

Келія, присвячена ажурним панчохам
І гострим букетам важких орхидей.
Я оточений колом трьох ідей.
Я — Дурень, Сем і Хам.

Маестро, я прийшов замовить для свого кабінету
У великому розмірі репродукції з Ронса.
Слухайте, я вам скажу по секрету:
Ви мені нагадуєте одного знакомого мопса.

„**Одного знакомого мопса**“. Санчоса.
1918. Кибинці.

VIII.

В мо й душі стільки болів і ран розятрених,
Як на Хрещатику електричних ліхтарів.
І навіщо для мене стільки вигуків отсатрених,
Коли для вас до кінця і завше я — трамп!

І навіщо ваші погляди, і кривдерство, і рецензії,
Коли я очікую на барабани з ваших шкір!
Ах, ви ж спостерігли вже, що я не потрібую пенсії,
І разом у иншу сторону направив трамп свій зір!

„Трамп". Поеза жалкування.
1917. Владивосток.

IX.

Не будьте, не будьте такими затурбованими —
На Хрещатику нічию немає хмар.
Не робіть, не робіть обличчя зосередкованими,
Викиньте кишеньковий словарь.

Засвітіть в чорну ніч електрику безжурну,
Уявіть, що навколо — храм.
Полюбіть, полюбіть зруйнованість мурну —
Більше немає, немає драм.

Увілляться обачно від нехмурости банної,
Задеріть голову до аероплянних ярепок.
Не визнавайте мудрости, і від туги безнастанної
Заведіть ґрамофон.

Я не люблю бачить вас зосередкованими.
Вас зв'язує кишеньковий словарь.
Відчуйте душу душею незатурбованою,
На Хрещатику нічию немає хмар.

„Не будьте". Ґрамофонна поезія.
1918 Київ.

X.

Я покажу вам безліч світів —
Оригінальних і капризних.
Я покажу вам безліч шляхів —
Хто хоче мого духа вязвать?

Ми приходимо до останнього пункту.
Ми перемогли всі стахі, й зомі.
Й вчиняю двері замкнуті —
Хто хоче зі мною гулять в-ночі?

„Я чекаю".
1918 Київ.

XI.

Годі.
Ви бачили жовтий ілікат?
Все пережите лишається на-сході,
Запалюється Завтра без жалів і страт.

Всім, хто покається, чи можна вибачити?
Лише той живе, хто кохає рух.
Силу неможливо вивчити,
Матерія — то є дух.

Прекрасний безумець — хто летить по рельсах
За експресом прудко, мов сталевий птах —
І не визнає влади туги і влади серця,
І визнає лише відважних шлях.

Забудь про даремні вискоки,
Запались маршстратством зусиль.
Не бійсь потойбічної блискавки,
Коли почуваєш силу.

„Прекрасним безумцям". Поезя відвати.
1918. Київ.

XII.

Я пропоную виперти свій запал важким вибухом,
Щоб разом з ромбиками серця посипались
бризні хвилі вітрів.
Я пропоную випустити з кліток витончені примхи,
Я пропоную знищити уклін.

Хто пройдеться вниз, аж до самого Хрещатика
Не зважаючи на людей — сміливий і самотногордий?
Коли в жильоті лоскочуть пружкасті колізатка
І назустріч летять сталево-енергійні морди.

„Енергійні морди“. Поезя пропозицій.
1918. Київ.

XIII.

Я жду, коли надійде хвиля,
І мою душу підхватить буря.
Я не люблю, коли поруч — мила,
А під моїми ногами — грунт.

Моє серце прагне неістнуючих квітів.
Моє серце квітне у болях кужаль.
Я не сам, я не сам на світі —
Моя буря у фарбах світань.

Я люблюсь безсмертністю бурі,
[illegible] [illegible] хиткий сюжет.
Мій світ — в тонкій мініатюрі,
Я — безразковесть поет.

„Знову“. Кверо-футуріза.
1918. Київ.

X.V.

Затріпотять перед смертю ажурні віяла
І таємно стукне останній крок.
Спереджаться на рейсі трамвая з автомобілем
І сліпою безумство морок.

Дрігнуться губи в екстазі віяла,
Сплакнуться віяла і моменти.
Заграють скрипно заслужені чагаліни
І розітнуться анодіменти.

Випустить кулемет безнадійні кулі,
Світ стисне жадання нездійснених жмень.
І виступлю на естраді і скажу:
— Отимчасовені королі!
Я — геній.

„Ажурні віяла“. Поеза фактичного.
1918. Київ.

XV.

Вітаю гуркоти і несподівані вибухи,
Коли падають стіни і завалюють ходи катакомб,
Коли асоціяції сплітаються в нерозгадні ребуси,
Коли в небі — картина розриваючих бомб.

Хто знав, що розірветься машина, математично перевірена,
Хто мав попередити про невдаче юрбу? —
Я люблю сумітню, в своїй трагічности несподівану,
Я люблю сліпий випадок, що виявляє містерну злобу.

Я шаную [illegible] — [illegible] —
Я шаную сміливість і розбишацьку міць.
Хто скаже, що моя рима — не вишукана? —
Asseyez-vous à votre place!

[illegible] похлипування [illegible]
1918. Київ.

XVI.

Я зори пью — синець лазоревий,
Зори ґранітових тротуарів.
Вважу серпанок — вечірньо-морєвий
Іростиґучних мемуарів.

Лампа вільно поводиться, ваблить.
У пишних зодягах — nature morte'и Ван-ґога
Я люблю їх так, як вони мене люблять,
І жду пазурів осьминога.

„Мемуари“.
1914. Київ.

XVI.

Тротуари пусті, нудні й давнолинайомі вітрини,
Перехожих і проституток стрічаєш все тих, —
І так я занудився за сяйвом Ізеліни,
І так давно я не бачив берез блідих...

Може в неділю сяду в веселий поїзд,
Залишу димність, зойки і звуки сірен —
І буде так приємно жувати апельсинову шкурку в рогі,
І буде такий веселий день.

„Веселий день". Святкова поезія.
1914. Київ.

XVIII.

Я шукаю собі кравця
З нью-йорською рекомендацією —
З елеґантностями знавця
І з бездоганною репутацією.

Занобіґливий балакун —
Його мова буде ввічлива й стримана.
Його усмішка — як вишчина бачна
І все з ґламаско-патиєна.

Я хочу, щоб він носив цілиндер
І [illegible] замшеві рукавички.
Мене попередить: — Ах, вибачайте, містер —
Брати за-дорого у мене немає значка! —

Київець.
[illegible] 1918.

XIX.

Киньмо звіриним в традіцію.
Мясо — це матеріал.
Ми підем на залізну ресетіцію —
Скинути ганебний ритуал.

Проклянем опоезену мрію.
Мязи на фізичну працю вживем.
Жінко. Я прийду і тебе зогрію
Своїм огнем.

Я хочу — і до тебе прийшов.
Зустрінь мене без дивопитань.
Ти ж розуміеш, що моя кров
Вимагає переливань.

„Ритуал“. Порнографіза.
1918. Київ.

XX.

звери глуму з дороги
дай пройти мені —
коли небо покаже роги
здрігнись в труні

і чекай на північ
але не лякайсь пітьми —
вибач аполона в гніві
і замієнь **Я**
[illegible]:
ун.

„**Перелім**“.
1918., Київ.

XXI.

Вагнесь у безмежности висвічування
Від очей женственних перестрінути.
Мистично-несказані несвідомування
Не хотілось би випадковостями змінювати.

Ефірним дротом до глибин пронизаний
Я всесвітно споріднений зі смілнвостями.
Невже — я схилюся? непевно згризений
страшними думками-скостенілостями?

„?“ Скляна поеза.
1918. Кибинці.

XXII.

Мокрий морок.
Світ накритий кошмарною ковдрою.
Ступи зблідлий крок!
З'обереж душу тишою мокрою.

Виблисне непотрібний грюк.
Звалиться випадковий камінь.
Коли хочеш мук —
Іди за нами.

І вирветься нечерний крик.
І очі засліпить, зав'яже.
І куди мокрий зник
Ніхто не скаже.

Морок укриє смерклим скоком.
Заклякне незвиклий уклін.
І вибухне жах запобігливим кроком,
І оковдрить мокрість дум чорний крінолін.

„Поеза моторошности“.
1918. Київ.

XXIII.

Сполучення і комбінації верзінові —
То мої поезії безразкові.
То мої поезії бензінові,
То мої поезії випадкові.

Я становлю великий Запитальний Знак —
Бірюзово-медузиними чорнилами.
Хто виміряти мій утончений смак?
Хто полетить моїми альбатросовими крилами?

„Комбінації верзінові“.
1918. Київ.

XXIV.

Люблю я міста безтемні звуки,
Люблю я рух.
Люблю доторки незримих рук
До блакитного уха.

Будь ласка, не дивіться зачудовано,
Ваш погляд сон зазлить.
Нам місце тут злим духом приготоване,
Де починається безмежна нитка.

Мені подобається сталевого метелика тремтіннє.
Скажений рух недвижних крил.
Моя душа — аероплянове зомлінне
І мерехтіннє ще невиданої гри.

„Місто“.
1918. Київ.

XXV.

Звірю хочеться їсти.
Звір заплутавсь в рову.
Подивіться на оскалені зуби!
Подивіться на звиснутий хвіст!

Звірю хочеться їсти.
Звір не може писка піднять.
Жовкле листя нервує.
В далині — чорний ліс.

В далині необмежена пуща.
В далині — стільки хижих огнів.
Звірю хочеться їсти.
Звір заплутавсь в рову.

„Хочеться їсти“. Звіріза.
1918. Київ.

XXVI.

Коли з'єднаються всі самотні в пари
І прибере реальні форми нереальність,
Прогнуться розплавлено асфальтові тротуари —
І що ж буде, що буде натомісць? —

Виростуть незримі, затріпотять метальові крила,
Розум заперечить, опаглить покрик — ну, вибачайте, ні — —
І що ж буде, коли в крамниці не вистарчить мила
І бананові дерева вкриє сніг? —

Коли сміх захолоне напівроскритим острахом,
Зеленіють нежданно розірвані брязкітки,
Світло заміняють електричним мороком —
Що ж тоді будуть діяти бібліотеки і словники? —

Розметерлінить поет марінетову тишу,
Перетворить аероплянно затоплений дзвін,
Замісць драми — переживатиме на розі афішу — —
Що ж тоді робитиме він? —

Коли стане зимно забайдуженій легенді,
І буде лягати молодість в олавровінчену труну,
Виглянє з-за парку нічний опукий денді —
Що йому відкажуть на його ремарку:—ну й же ж ну!—?

Заховає свою мірку поетичний критик
І загубить маестро свій симфонний теми,
Прекрасним панням не хватить шоколядних плиток — —
Що ж тоді буде, коли еволюція заперечить: — Стоп! — ?

„**Можливости**“. Фільозофична поеза.
1918. Київ.

XXVII.

Тріснули, репнули драми,
Трагедії.
І в сльозах загрожували тарарами
Пюанесами інтермеді', —
Хто ще?

Брязно і лянно, зігнувшись фіґурно
В елястичний символ
Витискували тортурно
Вишукано-клясичну риму.

Запрохували в-гості
Вони — звичайні, відходючі,
але побоялись нежданого вістника
мо: найближчі родичі.
От і розміркуйте.

І піднесли тост в інтимній компанії
За все нове і сміливе —
послали вони на базар за останніми
і розлила вино Сільвія, —
і всі перелякались.

Почувалось якось непевно в незвичній атмосфері
і було якось весело в полохливому оточенні
з блідими фізіономіями зійшлися знову в сквері
і душі були промочені.
Що ви скажете?

Тремтять руки у запізнілих новаторів
перемогли самовбивці, —
в останній мент борню згадували
і признавалися: ми, символісти — вівці.
Хто б міг сподіватися?

І я сказав, що годі, що ми більш не побачимось,
і ніби нарочито поблизу тріснула шина.
Ах, скільки отих змагань пограчено —
по вітру, ну абсолютно, з багатьох причин.
Драма!

„Траґедія“.
1918. Київ.

XXVIII.

ффффф
дмухкало пирхкало
шшшш
шиніло шумно за машиною
брудосніг
— тумані
сани, сани,
колисали хрусти
мяхчили сиченями
злилися постатьно
силь —
ветки
мяхкі кокетки
блискими поглядами
кхе кхе кхе
! Ви.

„Місто“.
1918. Київ.

XXIV.

Зирнулись в фойє
штучними очима —
виснажені душі.
Це було надзвичайно
інтересно —
в амаганних відблисках лягли погляди.
І були мяхкі натовпи
і курили мужчини
в споріднєному оточенню. —
і лише двоє очей обережно перетиналися
і розбігалися нараболяно
і були теплі шовкові нитки,
що болючо з'єднували душі
мужчини й женщини — незнакомих, далеких.
Щось тягло нас
і хто знає
може ми будемо близькими й теплими
і будемо себе почувати гарненькими зірятками
а зараз в фойє
зирнулися штучними поглядами
в фіолєтовому зацікавленню
интимно віддалені
і несподівані —
ми.

„Двоє".
1918 Київ.

XXX.

Трикнуло, зойкнуло —
безпідставно —
— розгублено.
Схопилися.
Хе, всміхнулись!
Хрустнуло в животі.
Звір!

Розкорокошили спогади
зблідиули запитаннями.
Одвернулись од світла —
заховаться.
Ждуть —
Хтось прийде ще.

Вирхнули, спитали жінку.
І заплакала жінка —
несподівано
— розгублено
розшнуровуючи сукню.
І промовила якусь цифру.
Так падав світ.

„Спогад“.
1918. Київ.

XXXI.

Безумить грюками
розривається метал
скрипить ріже сталь
брязкотах руйнуї
верескливість машинить
лоскіт авто
співають шини
сіренить зойкність
похапливить тупотіннє
незримлять крила
тріноті
гамір залізних експериментів.

„Місто“. Футуріза.
1918. Київ.

XXXII.

Блимно і кропно
блискучими лініями
тремтячими фіґурами
сунуть
лізуть
повзуть
пересовуються
випадкована симетричність
німих пересовувань
обганяннями
міняться рухах
безшумними серіями
міняться силюетами
таємничими вогниками
вирізуються окреслами
вигнутими тінями
засліплюючими рисами
диференційована ґеометрія
химерних кутів і будов.

„**Місто**". Кубиза.
1918. Київ.

XXXIII.

Сталевим рухом
— Захват
— Стремлінне
Промчався сірим бензіновим духом
Залишаючи тремтіннє
— Хуткість
Увага
Велетень —
Лі-лі-пут —
Господарь міста
Світа володарь.

„Пейзаж“. Квеpо-футуріза.
1918. Київ.

XXXIV.

Вабить мене в краї незнані, далекі —
В царство ледяних шпилів і червоної міди,
Через плечі віків озирнулась до мене Ревека,
Душу нестять образи Атлянтіди.
Ваблять мене підземні печери, гроти,
Оази пустель безлюдних.
Екваторіальний промінь злотний
Мій дух остудить.

„Атлянтіда“.
1914. Київ.

ПОЕЗОФІРИ.

(1914)

I.

Хайль семе нкоми
Нхайль кохайль альсе комих
Нхай месен михсе охай
Мх йль кмс мик мих мих
Семенко енко нко михайль
Семенко мих михайльсе менко
О семенко михайль!
О михайль семенко!

„Автопортрет“.
1914. Київ.

II.

Я смертной чертой окружена
И не знаю, кто меня обвел.
Е. Гуро.

Ні
Не сила мені волі людській скоритись
Волі життя віддатись
Плисти за ним куди воно поведе
Довіритись йому до останнього кроку
Іти до-віку за простягнутою рукою.
Владні сили інстинктів
В мені живуть коритись мушу
За сліпим голосом.
Знаю я він доброзичний
До нього звик знакомий з-малку
Людиефінкей такі звичайні
В глупу ніч темну тремчу
І не знаю скільки
Молитись і благать кого
Ближче гуркіт і жах
Гуркіт гуркіт
Чужий незнаний
Рідний близький
Страшний...

... Ні не хочу я волі судьби скоритись
Голосу життя піддатись
Самотним
Гордим
Нестравним собі
Образ мій ясний
Оволений я
Увійду з кола
Самотним хочу бути
Самотним бути я
Я.

„Смертная черта“. Поеза околености. 1914. Київ.

III.

в африку мені треба південну й західну
також в америку й на острови
забратись десь в куточок парижу
щоб мене не було нікому видно
збірати радіотелеґрами
божевільно тонкий
одружуся врешті
син буде мідяним лобом
літератури мені стало зимно
зненавидів слова прекрасні
(може покохаю знов)
і мистецтво парікмахера
чекати буду заким за мною підуть
всі підуть тактакітиіви
в африку мені треба а також
на острови
в ґренляндію зеленоземлю де слони
на білих медвідях
одружуся з тюленем
(отюленюсь)
втюленюсь
сиюсь і затюленю вас
і в америку і в африку
прилінитись між димарів
радіотелеґрамиамі
дяним лобом збірати.

„Втзщзб дрпіе“. Поеза полоненого.
1914. Київ.

IV.

Хтів би марити — як всі
Душа моя блакитилась
Не вдію з собою нічого я
Sérénade mélancolique (op. 26) Чайковського
Мене не спалахне
Ті що любили до життя не вернуть.
Затулив сонце
Жити бажав своїм огнем
Не хочу терпіти холоду
Самотність радости не дає
Віоліну розбив учора
Навіщо мені ця музика, що задовольняє
Гарненьких і дурненьких пани
Люди умірають весело
А мені сумно
Живу
Бажаю
Нікому не було зрозумілим
Навіщо живе Семенко
Не хочу.

„Семенко“. Серенада.
1914. Київ.

V.

Я хтів щоб не розуміли люди
Щоб з мене завше сміялись
Щоб замісць привітання бачив тільки
Простягнуто-призирливий палець
Всі вони такі малі їх так багато
Я сам
Про них думаєш
Думки заполонили
Силелись почування
І їх так багато
Я сам
Тому веселий
Журний
Очі мої багато бачать
Крови нерви всі
Дотикаюсь до річей тайну чую
Прочуваю дихання
Дихає кожда річ
Я сам
Хтів щоб не розуміли люди
Щоб з мене сміялись
Щоб не казали що я сфінкс
Щоб був таким немудрим як вони всі
Їх так багато —
Я сам.

„Річ". Індівідуальна поеза.
1914. Київ.

VI.

Взагалі — чого я сюди прибув, у Київ?
Місто досить нудне.
Весною смердить акації —
Улицями ходить гидко.
І не знаєш, чи це ти в парк попав,
Чи десь в селі між чумаків.
Мені не місце тут.
Я почуваю, що зупинивсь,
Далі ні на йоту не посуваюсь
Через два роки — в низ піду.
Обстанова мене огрублює,
Товариство викликає гримаси.
Тікати звідси!
Тікати з Київа!
До живих людей бігти —
Тонких, інтелігентних,
Що живуть сьогодні
Дихають сьогоднем,
Сьогоднішні,
Нерви рвуть.
Немає нічого більш прекрасного,
Як сьогоднішній день. —
Я не дожену його тут,
Кождого дня зостаюсь з-заду —
Тут, між своїми.

Геть родичів — у серці моєму
Місця немає рідному всьому —
Рідним жити буду після 40 літ.
Геть усе, що спиняє мене,
Що шкодить моєму бігові,
Що душу мою єдиничну старить
Лагідність тягне мене під рельси,
Благополучіє мене вбиває.
Не хочу слави тут,
Між своїми, де за мішок
Сміття та козацького вуса славу дадуть.
Що мені за діло до Київа та родичів,
Коли про Семенка мусять марсіяне знать?

„Дуже щира поеза“.
1914. Київ.

VII.

Просипається природа — що-року,
Вдягає шати нові.
Кричить про щастє, що в бузку,
Кидає пахощами скрізь.
Оксамитом і томністю
Весну витаючи —
Сонцю бредуть на-зустріч,
Прощають всім,
Що не потрібне їм —
Бути вдвох —
Парку серед бузку,
Тихий вечір, пестощів повний.
Очі
Нічого не бачуть, крім очей,
Зорь, далеких зорь нетреба їм,
Холод землі незнаний.

Коли просипається природа
І кида пахощі в кущі.

„Природнє“. Весняна поезя.
1914. Київ.

VIII.

Люблю мідяні звуки оркестри
Зачуваю здалека
Сурми ревуть
Кларнети розмовляють
Юрма шумує
Задерши капелюха
За пилотом стежить
На нани дивлюсь
Уст
Усміхи струять весело
Усміхи очей хвилюють
Гомін
Сміхострумки
Душа в сонечних струнах
Оній і кров
Клекоче нестить мяхко
Юрма
Юрма
Гомінка
Безжурна
Щасливим бути як юрма
Немає ні до чого діла
Мертвопетлює авіатор в хмарах.

„Авіатор в хмарах“. Пейзажна поеза. 1914. Київ.

IX.

Кождому безплатно
Хто тільки хоче
Всі охоче
Нездатно здатно
Пів фунта нафти
10 пуд. бензіну
В придачу ніну зіну
Підходь ти
Не лякайсь пропелера
Дим до-вподоби стане
Залоскоче срібним вьюно
Фейер вейе ра
? Ти плачеш за льонкою
Висхнуть сльози нещасний
Забудеш сірий бу
Деш і прекрасний
Роспочнеш стрілянину
З-гори у низ, з-низу в гору
Забудеш чи вмер
Чи до всього здатний
Чи до гвіздка додаток безплатний.

„ — "
1914. Київ.

X.

Осте сте
бі бо
бу
візники люди
трамваї люди
автомобілісти
бігорух рухобіги
рухливобіги
bercens кару
селі
елі
лаи
лути велеги
диму сталь
палить
пах
пахка
пахитоска
дим синій

чорний ди
м
пускають
бензін
чаду жить
чаду благать
кохать кахикать
житедать
житерух
життебе
взін
авто
трам.

„Місто“.
1914. Київ.

XI.

Мені обридають рими
Хочеся спостерігати рухи слів
Щоб за ними тяглась моя думка
Музика самособойне плелась
Переганяю рух життя
Люди мене не ображають
Крізь пальці дивлюсь
Злаються вони завше
Як забагнеся.

Мені обридли рими
Цілком инкої музики
Веселіш і безглуздіш було
Багнеся також вимовляти щось
Ніхто не чув
Язик утворює вперше
Помовчу трохи щоб знову тягтись
Тягтися знов за чужими слівьми
Загубити мозок
Ні
Треба встати постояти на
Одній нозі
Може збагну тоді тайни
І взагалі

„Куховарня“. Взагальна поеза.
1914. Ки в.

XII.

Как рано мнѣ приходится не спать,
Оттого, что я печалюсь.

Елена Гуро.

Квітнуть в душі моїй муки землі.
Плаче душа, сльозить серце.
Хто зітре ті муки, зітре ці сльози?
Серце зморене пригестить хто?
Кланяюсь мукам я, не хочу нестощів.
Гулять самому на землі весело.
Мені весело, бо я сам, як світ,
Бо як світ — багатий я, І як сонце — щедрий,
І як захочу, несамотним стану,
І як захочу, біля сонця ростану,
На-віки щезну й оживу знов.
Такий я!

„Sum“. Поезя дерзання.
1914. Київ.

XIII.

Я харцизить поезію
Київ — — — Полінезію.
100
У маревах ходити буду
Гріхи забуду.
І після днів безстидної слави
Ви почуєте мої октави.
Поставлю самовар
І буду пити чай.

„Полінезія“. Ашшова поеза.
1914. Київ.

ΕΡΟΤΕΣΗ.

(1914—1916).

I.

Я потім Вам скажу — усе, що треба,
А зараз — уст, я хочу Ваших уст!
Я буду делікатним. — Ви чуєте мій тембр?
Я ж у кімнаті цій ні більш, ні менш як гість.

Жартуючи — я потушив електрику.
Метнулись Ви — і знов байдужий світ.
Вібрують тіни знов. Самочу я у кутику.
А по-хвилині знов ми боємось згоріть.

Я казку росповім про хатку із граната.
Але слова — то нуд, стихійне зрозуміння.
Ви вся в мені, а в Вас — моє хотіння.
Перепелись між нас ґазели і сонати.

„Хатка із граната“. Еротеза.
1914. Київ.

II.

Мені подобається, що я закалутуюсь
В путах панни, що виховалась в парку.
Це цікаво і гостро, я знову пробуджуюсь,
І все, що обіч — я готую на змарку.

Приємно чуть її сміх, поверхово-штучний, —
Так гарно підчасти владі цієї міщанки.
Я знаю, що між нами — жах нерозлучний,
Кохання пів'ясне моєї блідої коханки.

„Коханка“.
1916. Владивосток.

III.

Хочби скоріш прийшла зіма
Щоб прогулятися в санках
Щоб місто хрустнуло в ліжках
Бо місця літові нема
Хочби скоріш прийшла зіма.

Заслала місто напівтьма
Півзвуки тамні стиха сурмлять
Акорди ночі в стумі шумлять
А серце уличка німа
Хочби скоріш прийшла зіма.

Корсети улиця здіїма
І оп'яня в порнографізах
Палає хутро в тільних крізах
І місця літові нема
Хочби скоріш прийшла зіма.

„Зіма“.
1914. Київ.

IV.

Люблю я море і скелі дикі,
Півсонний ранок, клясичну тишу —
Люблю я міста бездушні крики,
Для моря й міста я все залишу.

Люблю я хвилі і ніжний плюскіт,
Люблю я заклик автомобіля,
Люблю шантан я, люблю я скіт,
Люблю, щоб зимна була, як ліл,
щоб тремтіла.

„Люблю“. Аморалізм.
1916. Владивосток.

V.

В кавярні весело. В кавярні шумно.
Сиджу за столиком. Сиджу бездумно.
Дивлюсь на панну. Зажмурю очі.
Мені тоскно. Мені нудно.

В вікно вдивляюсь, у сутінь ночі.
Ти мені мозок, мій мозок точиш!
Крізь сміх ти дивишся, дивишся злорно
Дивлюсь на тебе я, і сміло в очі!

У серці весіль. У серці шумно.
Щось тоне груди, квилить бездумно.
Щось тоне груди, щось груди тоне.
В кавярні весело. В кавярні сумно.

„В кавярні“.
1914. Київ.

VI.

Її байдужість мене дратує.
Мене дратує її байдужість.
Коли знов серце моє почує
Тремтіння захват, обіймів дужість?

Я знав обійми. Я знав тремтіння.
Я знав і захват — не нероздільний.
Коли ж забьється в примарах-тінях
Пристрасти гомін важкий, сваїльний?

Мене дратує її байдужість.
Її байдужість мене дратує.
Я хочу краю!.. Свою байдужість
Я після того їй подарую.

„Її байдужість“. Роздратована поеза.
1916. Владивосток.

VII

Ванді я не подобаюсь. Вона цілком байдужа.
Вона ліпше себе почуває зі скрипником із Мулен-Ружа.
А мене теж дратує, що була так близько-близько,
Що який небудь дурень уже б гадав про колиску.

Ну і хай буде так. Я на час покладаюсь.
Хіба я гнавсь за чим і збивав коліна?
Що улиць до-біса, на трамвай я не збираюсь —
Ну і хай собі порегочеться Ізеліна.

„Ève victorieuse“.
1916. Владивосток.

VIII.

Її притиснуть до грудей
І вмерти, поки молодий,
Жагу життя втопить в імлі
І зникнуть, зникнуть на землі.

І зникне глум в мо'й душі.
Там не зосталось ні душі.
І тільки камінь, де ридав.
І тільки попіл, де палав.

Я вмру тоді, як світ умре.
І зникну, коли вітер зникне.
Промінь лиш той мене зітре,
Який останнє блисне.

„**Блик**". На віза.
1914. Київ.

IX

Я не хотів би бути з вами,
З моїми мріями-думками —
З тобою бути б я хотів,
І в фіолєтах фіміами
На ліжку плів.

В лілових снах забутись важко,
Заснуть на персах в обіймах жаски,
Тропичним квітом росцвісти, —
А моїм сонцем, люба пташко,
То будеш ти.

Своє я серце мав із сталі,
Не поклонявсь нудній морали,
Як в грудях шаленіла кров, —
І засвітились знов коралі —
Наша любов.

„Наша любов“. Еротеза.
1914. Київ.

X.

Ванда має діток — двох маленьких дівчаток,
Двох гарненьких дівчаток, що немов ляльки.
Я цьому не вірив, я не мав і гадок.
Ну тепер вже вірю, навіть залюбки.

Ванда уже мати, Ванда вже не панна,
Ванда вже не панна — який в неї стан
Вандина витворність — ах, не варта рлана,
Ванду взяти може Уайтьд або Ростан.

Ванді личить спортність, Ванда — амазонка,
Ванда — амазонка, в ній — динаморух.
Ванда диха сміло, Ванда ходить тонко,
Ванда носить сукні, легенькі, як пух.

Вандини пальчішки, що ховають ніжки,
Що боронять ніжки від моїх очей —
Криють в собі тайни, як квітнені нічки,
Тають сни блакитні травневих ночей.

„Ванда“.
1916. Владивосток.

XI.

Несуться пахощі із саду,
Всих квітів тих, що я люблю —
Не визнаю я мук і зраду,
І лину в білім кораблі.

Сукня мені не заважала.
І врешті стишилась сама.
Мов перед бурею — лежала.
І усміхалась напівтьма.

„І усміхалась“. Еротеза,
1914. Хорол.

XII.

Я люблю безстидні рухи
І свободу почувань —
Як оголюються руки
І тремтить звабливо стан.

Лиш останній ступить крок,
Поцілуйний винить трунок —
Щоб відчути холод зубок,
Персів сонечний пісок.

І завмерти в лютих звивах,
В гамах грішних, диких мук —
У владних тіла переливах
Щоб забуть про божий стук.

„Хиж". Поршографія.
1914. Київ.

XIII.

Всі зморшки на лиці розглажу,
Щоб на губах заграв рубін.
Любов ми виплеснемо нашу
І проспимо далекий дзвін.

Прикриють нас принади білі,
Щоб був чутнішим серця сміх
Засурмлять знов автомобілі
І день прокинеться для втіх.

Знов окроплю я шумом пекла
Свій зачарований візіт —
Щоб спалахнуло і померкло,
Як догорить священний гніт.

А потім виріжу я в серці
Твій опромінений естами,
Щоб завше бились груди скерцо
Спокоєм електричних ями.

„Зачарований візіт“.
1914. Київ.

XIV.

Безлунних хвиль збираю темні тіни,
Що струнять межи струн співучої віоліни.
У дно життя дивлюсь, в магічне дно свічада
Збираю сніви тайн безболізно і радо.

Тремтить рука в безшумнім хвилюванні
І серце тисне жах в безмовнім сподіванні.
Бежурне світло лає ріжномаїті плями
На струни голосні, на паєма фіміаму.

Живіт, мов оксамит, і ліжко, повне сяйва,
В панчохах ноги ще — не будуть вони зайві.
І знову затремтять, заплачуть тихо тіни,
Перед офірою мораль схилилася уклінно.

Це свято тіла є, гарячого, як жар,
Що затуманює у присках випромінюя.
І на свічада дні женуть юрму примар --
І я, й вони ідуть на жертівник горіння.

„Живіт, мов оксамит“. Рондіза.
1914. Київ.

XV.

Я люблю твій стан.
Я закоханий у згиби тіла.
В тобі і Стріндберґ, і Ростан --
Як затремтіла.

Прекрасна, ніби станс,
Ти у екстазах загорілась.
Журна, немов старий романс,
Як німфа, що у лісі стрілась.

Ти чиста й грішна, як свята
І сиєш в сяйві білім тіла.
Коли у-перше затремтіла —
Росквітла ти, мов золота.

„Ти“. Поезя кохання.
1914. Київ.

XVI.

В мою кімнату йдуть принцеси,
В ній відбуваються ексцеси.
Танкують, слухають вони
Жалібні і кріваві меси.
І творимо червоні сни.
Пихтять і стукотять експреси
За тихим захистом стіни, —
Ми відчуваєм мяхкі преси
І струнять плямно еротеми
В піснях останньої струни.
І божеволіють принцеси,
І творимо червоні сни.

„Ексцеси“.
1914. Київ.

XVII.

На задній лаві в кіно-театрі
Поцілункувались міцно скрипка й піаніно.
Він почував себе ніби на Татрах
І росповідав Ванді про петербурську Ніну.

Ванди очі пильно дивились,
Зуби блищали і губи манили,
Губи тремтіли, шукали, благали —
Безодню огня вони в себе ховали.

Лагодить мотор за стіною механік.
Електрика освітлює в куті оркестру.
Хутко буде публіка, що чекає співанок
І велику драму на 3000 метрів.

„Кіно“.
1916. Владивосток.

XVIII.

Хотів би я Іваном буть,
Мистецтво й мудрість — все забуть,
Палить цигарку з тютюном,
Спать, не розтягнись, під стіжком.

Хватать за перса пишну Ганку
І круглий рік носити шапку —
Як хуґа рве і сонце лопить,
Кохать безпутчно, сквернословить.

Вставать із сонцем — з ним лягати,
Порвать всі пута і всі ґрати,
І свято — суспільство сальних карт,
Життя не дійсн' уваги варт.

„Іван". Поеза некультурности.
1914. Кишинів.

XIX.

У ліжку білому — страшний протуберанс.
І на багато миль, як вибухне, він кине
Палких скалок, що душу зранять.
І в тілі щось палке, палке поплине —
Пекуче й ніжче, ніби станс.

Портьєра вправлена, почнемо наш сеанс.
І моралісти нас, напевне, не похвалять.
У плинах пристрасти на поверхнь лотість рине,
І пьяні вистогни в огнях ніхто не спинє.
І хутко вибухне страшний протуберанс.

І ніжний ніжний виллєся каданс,
В ажурних мережках затріпотить, застигне,
Останні виблиски півтіни лиш зоставлять.
І в тихих загравах ручай життя поплине,
Останні плюски, угаваючися, кине
Погаслий враз протуберанс.

„Протуберанс“. Рондо-поеза.
1914. Київ.

XX.

Твоє тіло — слизько, як пристрасть
І виблискує, ніби „Відьма“ Рошса.
Воно викликує таку безмежну пристрасть,
Як твір Хеопса.

Я звіром став. Мене безтямить пристрасть.
Із горла ліле темно-синій вій.
Ти вся тремтиш — благає, давить пристрасть —
І в диких тисках давиш до грудий.

У вохкім тріноті завмерла, стихла пристрасть
І зникла, простяглась покуча сила рук:
Так розпливлась по ліжку пристрасть
Червоних мук.

„Пристрасть“.
1914. Київ.

XXI.

У лісі шум. У лісі вітер.
Там кіно-пьєса, певно, йде.
Просунув голову Макеліндер,
У фарс містерію веде.

Хотів я б тайну в лісі здибать...
Ах, в лісі тайн давно нема.
Де ділась ти, людино-риба?..
У лісі шум. Пристрасть німа.

У шепті листя — шепіт сукні.
Кущ росперезує корсет.
На ліжку мяхкім в травах зук огонь,
І пристрасть зітхів. І секрет.

Ліс повний чар — принад жіночих.
В нім скрізь — сна творчі еволюції.
І повні шуму темні ночі,
І повні безгаузду полюції.

„Кіно-пьєса“. Еротична поема.
1914. Ліс.

З М І С Т.

Мертвопетлюю.

1. Автобіографія 23
2. Аквариціда 44
3. Поезоя [illegible] 26
4. Зюс 39
5. Енергійні морди 21
6. Жорстко 12
7. Ізюс 32
8. Ідіотські похлипування 24
9. Комбінації верлінові 32
10. Кренель 27
11. Мемуари 25
12. Місто 33
13. Місто 38
14. Місто [illegible] 41
15. Місто. Кубізм 42
16. Можливости 35
17. Надриф 13
18. Не будьте 18
19. Одного знакомого моноса 16
20. Пейзаж 43
21. Передзначений час 11
22. Перелім 29
23. Поеза моєї душі 15
24. Поеза моторошности 31
25. Прекрасним безумцям 20
26. Пьєро може 9
27. Ґуттуза 28
28. Скляна поеза 30
29. Собачий шох 10
30. Спогад 40
31. Трагедія 37
32. Ґрима 17
33. Хованки [illegible] 34
34. Я чекаю 19

Поезофіри.

1. Авіатор в хмарах 56
2. Автопортрет 47
3. Взящоб дріне 50
4. Дуже щира поезя 53
5. Куховарня 66
6. Місто 59
7. Полінезія 62
8. Природне 55
9. Річ 52
10. Семенко 54
11. Смертная черта 49
12. Sum 61
13. „— —“ 57

Еротези.

1. Блик 72
2. Ванда 74
3. В кавярні 69
4. Ексцеси 80
5. Exe victoriae 71
6. Живіт, мов оксамит 78
7. Зачарований візіт 77
8. Зіма 67
9. Іван 82
10. Її байдужість 70
11. І усміхалась 75
12. Кіно 81
13. Кіно-пьеса 85
14. Коханка 66
15. Люблю 68
16. Наша любов 73
17. Nu 76
18. Пристрасть 84
19. Протуберанс 83
20. Ти 79
21. Хатка із граната 65

Михайль Семенко.

1. **„Préludes“** лірика — 1913, вид. „Відродження“.
2. **„Дерзання“** поеми — 19 4, вид. „Кверо“.
3. **„Кверо-футуризм“** поезопісні — 19 4, вид. „Кверо“.
4. **„Пьєро Задається“** фрагменти, інтимних поезій книга перша — 1918, вид. „Грунт“.
5. **„Пьєро Кохає“** містерії, інтимних поезій книга друга — 1918, вид. „Сяйво“.
6. **„Дев'ять Поем“** — 1918, вид. „Сяйво“ (розпрод.)
7. **„Тов. Сонце“** ревфутпоема — 19 9, вид. „Всеукраїнкому“.
8. **„Дві Поезофільми“** („Весна“ — „Степ“ — 1919, вид. „Всеукраїнкому“.
9. **„Пьєро Мертвопетлюс“** футурізм книга третя поезій — 1919, вид. „Фламінго“.

Київ.
Черовск. пер.
9-9.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PG 3948 S415P4 1919a
Semenko, Mykhailo Vasyl'ovych
P'iero Mertvopetliue